

28. Oktober 1900 delegerede for samtlige anerkendte Sygekasser til et Møde, hvor det besluttedes med alle Stemmer mod een at udsende en Adresse til Underskrift af Sygekassernes Medlemmer. Det var meget naturligt, at dette Spørgsmaal kom frem ved Sygekassernes Initiativ, da de jo ere denne Sygdom paa nærmest Hold. Adressen, der indbragtes her i Januar, havde da erholdt 228,826 Underskrifter af Medlemmer af anerkendte Sygekasser, og der indkom senere omtrent 4,000 til, saa at 233,000 Medlemmer af anerkendte Sygekasser havde sluttet sig til denne Adresse. I den Grad var der Enstemmighed i denne Bevægelse indenfor Sygekasserne, at kun en eneste af disse nægtede at være med i Bevægelsen. Denne ene Sygekasse havde sit Domicil i Omegnen af Assens, hvad der muligvis forklarer dette.

Som man ser, var der her gjort et stort Arbejde for at bringe Sagen frem: Lægerne havde gjort deres store og paa-skønnelsesværdige Arbejde, men havde ikke fundet tilstrækkelig Anklang i Befolkningen, fra vor Side var der gjort, hvad der kunde gøres, for at den store, brede Befolkning kunde blive klar over Faren ved denne Sygdom og kræve Foranstaltninger derimod. Baade Adressen og Resolutionen gik ud paa at frede, at Staten skulde overtage denne Sags Administration, at Staten skulde bygge Sanatorier og støtte Bestræbelserne i Kampen mod Tuberkulosen. Den 16. Januar 1901 stiftedes „Nationalforeningen“. Dette gav Anledning til en Del Bitterhed og — jeg tør vel sige det efter saa lang Tids Forløb — en Del Misforstaaelse. Saaledes som der var arbejdet fra vor Side, kunde denne Forenings Stiftelse let faa og fik Udseende af at være et Forsøg paa at bringe Sagen over i et andet Spor, at gøre Kampen mod Tuberkulosen fra at være en Statssag til at være en Sag, der hørte under det private Initiativ. Det viste sig ogsaa, at denne Forenings Dannelse i nogen Maade hindrede Sagens Fremgang. Jeg vil erindre om, at det samme Aar ved Finanslovens 3die Behandling blev foreslaaet at indsætte en Sum af 25,000 Kr. til Oprettelse af en Kommission til at tage Tuberkulosens Bekæmpelse under Overvejelse. Denne Sum nægtede den daværende Justitsminister at modtage, han skød sig netop ind under dette, at der var dannet en privat Forening, og at det tilkom denne private Forening, det private Initiativ, at føre Sagen frem. Af denne Grund nægtede han at modtage den Bevilling,

□

som ved 3die Behandling var sat ind af Folketinget paa Finanslovsforslaget. Og hvis vi ikke i 1901 havde faaet det saakaldte Systemskifte, hvis vi ikke havde faaet en ny Regering, som stod mere venlig overfor Sagen, er det jo ogsaa et Spørgsmaal, om vi i det hele taget havde faaet en Kommission, og om Nationalforeningen i saa Fald havde kunnet opnaa den Støtte, som den har naaet at faa under den nuværende Regering. Det var, som sagt, en ret forstaaelig Bitterhed, der kom op fra vor Side. Vi syntes ligesom at se, at det store Arbejde, de store Anstrengelser og den store Bekostning, vi havde haft, vare udsatte for at være spildte.

Heldigvis er der jo siden kommet Forstaaelse mellem disse to Parter, der ad saa forskellige Veje stræbe mod det samme Maal — den foreliggende Betænkning bærer jo Vidne derom. Man vil se, at jeg i den lille Mindretalsudtalelse, som jeg har tilføjet, erklærer mig efter Samraad med mit Parti fuldstændig enig med den øvrige Kommission om at træde hjælpende til paa alle de Maader, som Kommissionen foreslaar. Jeg fastholder kun det principielle Synspunkt, at det vilde have været rigtigt, at Staten fra Begyndelsen havde overtaget den ledende og førende Stilling. Samtidigt vil jeg hævde, at det ærede Medlem for Saks-købing (Rørdam) har Uret, naar han udtaler, at de Røster, der havde hævet sig for, at Staten skulde have Initiativet, vare gjorde til Skamme, idet Forholdene, saaledes som de have udviklet sig, netop vise, at Tiden har givet disse Røster Ret. Det har nemlig vist sig, at det private Initiativ ikke, saaledes som det var tænkt fra først af, har magtet Sagen, men har maattet kræve Statens Støtte i stedse stigende Maal. Det har maattet kræve Statens Støtte til Rentegaranti, det har maattet kræve Statens Støtte til Sygehusbehandlingen, og det har gennem Kommissionsbetænkningen endydermere maattet finde sig i, at det private Initiativ lagdes fuldstændigt ind under Statens og Statsadministrationens Tilsyn — Overtilsyn, som det ærede Medlem for Langeland (Guldbrandsen) udtrykte sig. Men Forholdene have heldigvis udviklet sig saaledes, at naar vi nu staa her ved dette foreløbige Resultat, staa vi saaledes, at begge Parter, tror jeg, kunne sige hinanden Tak for Resultaterne af deres Bestræbelser; om end de paa et enkelt Tidspunkt ikke syntes at falde sammen, men tværtimod at gaa imod hinanden, ere de dog til Slutning faldne sammen og